

सन २०२३-२४ करिता राष्ट्रीय कृषि विकास योजना कॅफेटेरिया-प्रति थेंब अधिक पीक योजनेंतर्गत सर्वसाधारण प्रवर्गाकरिता उर्वरित रु.६६,६६७/- इतका निधी वितरीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्र.राकृवि-०८२३/प्र.क्र.१३६/१४-अ

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई-४०००३२.

दिनांक : १६ फेब्रुवारी, २०२४.

- संदर्भ :**
१. प्रधानमंत्री कृषि सिंचन योजना-प्रति थेंब अधिक पीक (सूक्ष्म सिंचन) घटकाच्या केंद्र शासनाने सन २०२१ करिता निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना.
 २. कृषि व शेतकरी कल्याण विभाग, कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. No.५-१/२०२२-RKVY, दि.०६ एप्रिल, २०२२.
 ३. कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. No.१३-१७/२०२३-PC, दि.१७ फेब्रुवारी, २०२३.
 ४. राष्ट्रीय कृषि विकास योजना-कॅफेटेरिया राज्यस्तरीय मंजूरी समितीच्या (SLSC) दि.१७ मे, २०२३ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.
 ५. कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. No.१-१५/२०२३-RKVY/१, दि. ०२ ऑगस्ट, २०२३.
 ६. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.राकृवि-०८२३/प्र.क्र.१३६/१४अ, दि.११ ऑगस्ट, २०२३.
 ७. कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. No.१-१५/२०२३-RKVY/१, दि. ०८ डिसेंबर, २०२३.
 ८. वित्त विभागाचे शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.०८.१२.२०२३.
 ९. कृषि व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र.राकृवि-०८२३/प्र.क्र.१३६/१४अ, दि.१९ डिसेंबर, २०२३.

प्रस्तावना :

केंद्रीय कृषि मंत्रालयाचे संदर्भ क्र.५ येथील दि.०२.०८.२०२३ रोजीच्या पत्रान्वये सन २०२३-२४ करिता राष्ट्रीय कृषि विकास योजना- कॅफेटेरिया योजनेंतर्गत प्रति थेंब अधिक पीक घटकासाठी केंद्र हिश्याचा रु.६१.२५ कोटी निधी (सर्वसाधारण प्रवर्गाचा रु.४८.२९ कोटी, अनुसूचित जाती प्रवर्गाचा रु.७.२३ कोटी व अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिता रु.५.७३ कोटी) पहिला हप्ता वितरित केला आहे. त्यानुसार या विभागाचे संदर्भ क्र.६ येथील दि.११.०८.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये सर्वसाधारण प्रवर्गाकरिता उपलब्ध केंद्र हिस्सा रु.४८,२९,००,०००/- व त्या समरूप राज्य हिस्सा रु.३२,१९,००,०००/- असा एकूण रु.८०.४८ कोटी निधी वितरित केला आहे.

२. तसेच केंद्र शासनाचे संदर्भ क्र.७ येथील दि.०८.१२.२०२३ रोजीच्या पत्रान्वये सदर योजनेकरिता रु.३१.२५ कोटी निधी(सर्वसाधारण प्रवर्गाचा रु.२४.५९ कोटी, अनुसूचित जाती प्रवर्गाचा रु.३.७२ कोटी व अनुसूचित जमाती प्रवर्गाकरिता रु.२.९४ कोटी) दुसरा हप्ता वितरित केला आहे. त्यानुसार या विभागाचे संदर्भ क्र.९ येथील दि.१९.१२.२०२३ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये सर्वसाधारण प्रवर्गाकरिता उपलब्ध केंद्र हिस्सा रु.२४,५९,००,०००/- व त्या समरूप राज्य हिस्सा रु.१६,३९,००,०००/-असा एकूण रु.४०,९८,००,०००/-इतका निधी वितरित केला आहे.

३. राष्ट्रीय कृषि विकास योजना- कॅफेटेरिया योजनेंतर्गत प्रति थेंब अधिक पीक घटकासाठी सर्वसाधारण प्रवर्गाकरिता पहिला व दुसऱ्या हप्त्याचा निधी वितरित करताना केंद्र हिस्श्याच्या समरूप राज्य हिस्श्याची रक्कम ही ६०:४० प्रमाणे अनुक्रमे रु.३२,१९,३३,३३३.३३/- व रु.१६,३९,३३,३३३.३३/- अशी येते. तथापि, सदर निधी वितरित करताना राज्य हिस्श्याची रक्कम पूर्णांकात घेण्यात आली असल्याने पहिला हप्ता रु.३२,१९,००,०००/- व दुसरा हप्ता रु.१६,३९,००,०००/-याप्रमाणे वितरित करण्यात आली आहे. त्यामुळे राज्य हिस्श्यात पहिला व दुसरा हप्ता अनुक्रमे रु.३३,३३३.३३/- व रु.३३,३३३.३३/- याप्रमाणे एकूण रु.६६,६६६.६६/- इतका कमी प्रमाणात निधी वितरित करण्यात आला आहे. सदर सर्वसाधारण प्रवर्गाकरिता निधी वितरणाचा तपशिल पुढीलप्रमाणे आहे:-

रुपये कोटीमध्ये

प्रवर्ग	केंद्राकडून प्राप्त निधी ६०%	समरूप राज्य हिस्सा ४०%	वितरीत निधी			राज्य हिस्श्यामधील तफावत (३-५)
			केंद्र	राज्य	एकूण	
१	२	३	४	५	६(४+५)	७
पहिला हप्ता	४८.२९	३२.१९३३३३३३	४८.२९	३२.१९	८०.४८	०.००३३३३३३
दुसरा हप्ता	२४.५९	१६.३९३३३३३३३	२४.५९	१६.३९	४०.९८	०.००३३३३३३
एकूण	७२.८८	४८.५८६६६६६६	७२.८८	४८.५८	१२१.४६	०.००६६६६६६

४. सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षाचा राष्ट्रीय कृषि विकास योजना- कॅफेटेरिया योजनेंतर्गत प्रति थेंब अधिक पीक घटकासाठी पुढील केंद्र हिस्सा प्राप्त होणेसाठी राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेच्या SNA खात्यावरील सन २०२३-२४ मधील राज्य हिस्श्यातील सर्वसाधारण प्रवर्गाची तूट म्हणजेच रु.६६,६६७/- इतका निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती, त्यानुषंगाने शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय :

१. या शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय कृषि विकास योजना - कॅफेटेरिया योजनेंतर्गत प्रति थेंब अधिक पीक घटकासाठी या योजनेंतर्गत मंजूर प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीसाठी सर्वसाधारण प्रवर्गाकरिताचा सन २०२३-२४ मधील राज्य हिश्याची पहिला व दुसरा हप्ता यामधील तूट अनुक्रमे रु.३३,३३३.३३/- व रु.३३,३३३.३३/- याप्रमाणे पूर्णाकात एकूण रु.६६,६६७/- निधी (रुपये सहासष्ट हजार सहाशे सदुसष्ट फक्त) आयुक्त (कृषि) यांना अर्थसंकल्पिय वितरण प्रणालीद्वारे उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.
२. सदर खर्च सन २०२३-२४ करिता “मागणी क्र. डी-३, २४०१ पीक संवर्धन, ११३ कृषि अभियांत्रिकी, (००)(२१) प्रधानमंत्री कृषि सिंचन योजना-प्रति थेंब अधिक पीक (सुक्ष्म सिंचन) (कें.पु.यो.) (राज्य हिस्सा ४०%) (सर्वसाधारण) (कार्यक्रम), (२४०१ए९९६), ३३-अर्थसहाय्य” या लेखाशिर्षाखालील मंजूर अर्थसंकल्पीय तरतुदीतून भागविण्यात यावा.
३. सदर निधीचे वितरण करण्याकरिता आयुक्त (कृषि) यांना नियंत्रण अधिकारी व सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
४. या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आलेला निधी खर्च करताना राष्ट्रीय कृषि विकास योजना-कॅफेटेरिया अंतर्गत प्रति थेंब अधिक पीक योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करावे.
५. सदर योजनेच्या लाभार्थ्यांची निवड महा-डीबीटी प्रणालीद्वारे करण्यात यावी व लाभार्थ्यांना अनुदानाचे वाटप आधार संलग्न बँक खात्यावर करण्याकरिता सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापन प्रणालीचा वापर करावा.
६. सदर निधीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र केंद्र शासनास पाठवून त्याची प्रत राज्य शासनास पाठवावी.

७. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाने शासन परिपत्रक क्र.अर्थसं-२०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.१२ एप्रिल, २०२३ नुसार विहित केलेल्या अटींची पूर्तता होत असल्याने तसेच, सदर परिपत्रकानुसार या विभागास प्रदान केलेल्या अधिकारांनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक २०२४०२१६१६२३०३७३०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(संतोष ब. कराड)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. अपर मुख्य सचिव (नियोजन) यांचे स्वीय सहायक, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
२. अपर मुख्य सचिव (वित्त) यांचे स्वीय सहायक, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
३. अपर मुख्य सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, कृषि विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
४. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
५. संचालक (फलोत्पादन), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे,
६. विभागीय कृषि सहसंचालक (सर्व),
७. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई,
८. महालेखापाल महाराष्ट्र (लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई/नागपूर,
९. महालेखापाल महाराष्ट्र (लेखा परिक्षा) मुंबई/नागपूर,
१०. वित्त विभाग (व्यय- १/अर्थसंकल्प १३), मंत्रालय मुंबई,
११. नियोजन विभाग (का-१४३१), मंत्रालय, मुंबई,
१२. निवडनस्ती.